

י' אב תש"ף
31 יולי 2020

לכבוד,
מנהלי מחוזות
מפקחים כוללים
מנהלי בתי ספר
מרכזי הוראת היסטוריה
המורים להיסטוריה בבתי הספר בחטיבה העליונה הכלליים בחינוך הערבי והבדואי

חוזר מפמ"ר בהיסטוריה בחינוך הערבי והבדואי תשפ"א - 2021, מס' 1

את שנת הלימודים תש"פ סיימנו לא מזמן מתוך התגייסות ומאמץ לבנות ללא התראה מוקדמת מהלך של למידה מרחוק והתמודדות עם מציאות משתנה בצל הקורונה. רצינו שוב להביע את הוקרתנו לכולכם על העבודה המאומצת, ההתגייסות, היצירתיות והנכונות הרבה שהפגנתם תוך כדי תנועה, במאמץ לייצר עבור התלמידים שגרת למידה אפשרית בנסיבות המורכבות. כעת כשאנו בפתחה של שנת הלימודים תשפ"א, אנו מודעים לכך שמה שהיה כרוך במאמץ של סיום שנה, הופך להיות אתגר שיהיה פרוס על פני השנה כולה, וכולנו מגיעים לשנת הלימודים בתחושה של אי וודאות ביחס לרצף השנה והאתגרים שילוו אותנו במהלכה.

שגרת הלמידה המסורתית שלנו תופר ללא ספק במהלך השנה ונידרש כולנו להגמיש את עבודתנו ולהמשיך להיות יצירתיים בתהליכי ההוראה והלמידה שנקיים. המאמץ גדול עוד יותר לאור העובדה כי עלינו ללמד לאורך השנה כולה ולהיערך לתהליכי היבחנות שיהיו כולם מבוססים על עבודה עם התלמידים מקרוב ומרחוק גם יחד. הלמידה וההיבחנות כרוכים שניהם בתכנון מחודש ומותאם המצב בו אנו פועלים.

על מנת לסייע לכם בהגמשת העבודה אנו מציגים במסמך זה את מיקוד הלמידה מתוך תכנית הלימודים. מיקוד הלמידה הוא גם מיקוד הבחינה והתוכן הנלמד יהיה במקביל גם התוכן עליו יבחנו התלמידים בין אם בהערכה פנימית ובין אם בהערכה חיצונית.

על מנת להיערך לעבודה היברידית של למידה פנים אל פנים ולמידה מרחוק, מופיעות במסמך זה הצעות לתכנון ההוראה הלוקחות בחשבון צמצום של היקפי הלמידה במהלך השנה ושינויים שידרשו בהתאם למציאות של מעבר מלמידה פנים אל פנים ללמידה מרחוק וחזרה. לאורך השנה כולה נעמוד לרשותכם, עם צוות ההדרכה וכן באמצעות קורסי פיתוח מקצועי, על מנת לסייע לכם בהוראה מיטבית, בביסוס למידה ובשימוש בדרכי הערכה ראויות ומהימנות.

בהצלחה לכולם...

א. **טבלת מיקוד** ההוראה להיבחנות לבגרות בחטיבה העליונה ובה פירוט של הנושאים להיבחנות והנושאים שירדו מהחומר לבגרות.

ב. **למידה בחירום – חומרי לימוד העומדים לרשות המורים והתלמידים:**

מגפת הקורונה חייבה אותנו "להמציא עצמנו מחדש" כמורים היברידיים – בעלי יכולת ללמד מרחוק ולא רק פנים מול פנים בכיתה. שיעור מקוון אינו העתקת השיעור הרגיל אל המחשב. שיעור כזה מחייב הכנה מסוג שונה, שליטה במיומנויות טכנולוגיות, והתייחסות שונה לרכישת ידע ומיומנויות על ידי התלמיד.

באתר המפמ"ר פתחנו עבורכם מגוון הצעות שנועדו לסייע לכם בעת משבר הקורונה ובכלל. האתר כולל שיעורים מוקלטים המתמקדים בעקרונות בניית שיעור סינכרוני ואסינכרוני מיטבי, שיעורים מצולמים על פי נושאי הלימוד, המצגות ששימשו את המורים שהכינו את השיעורים, וכן מבחר של מטלות הערכה, על פי נושאי הלימוד.

ניתן להשתמש בחלקי שיעורים, בשיעורים השלמים או בחומרי ההוראה המצורפים להם.
1. **לחטיבה העליונה:** מאגר של שיעורים מקוונים בנושאי הבגרות, דפי מארז הכוללים ריכוז של שאלות בגרות.

למידה בחירום - קורונה קישור זה יוביל אתכם ל: [מאגר ההקלטות](#)
תיק תכניות לימודים כולל מגוון סרטונים לגיוון ההוראה, מדינת ישראל משרד החינוך המזכירות הפדגוגית אגף חברה ורוח הפיקוח על הוראת ההיסטוריה.

ג. סמלי שאלון חדשים החל ממועדי תשפ"א:

שתי יחידות חובה:

70% – 23281

30% – 23282

3 יחידות הרחבה - הגבר:

70% – 23381

30% – 23382

ד. מיקוד נושאי הלימוד לקראת בחינות מועדי תשפ"א

לאור הפגיעה בהוראה ובלמידה הסדירה במחצית השנייה בתש"ף, ובמטרה לסייע למורים ולתלמידים להתמודד עם האתגרים העומדים לפתחנו, נקבע מיקוד למידה מיוחד לקראת מועדי ההיבחנות בתשפ"א. המיקוד יפורסם על ידי אגף הבחינות, [בפורום המורים](#) [בפיסבוק](#), בדיוור ישיר על ידי מדריכי היסטוריה וכן באתר המפמ"ר.

ה. פריסת הוראת היסטוריה בעל יסודי

חוזר מנכ"ל אוגוסט 2019 קובע את פריסת הוראת היסטוריה בחטיבה העליונה – חטיבת ביניים וחטיבה עליונה: [קישור לחוזר המנכ"ל](#).

ו. מערך השתלמויות תשפ"א

השתלמויות מפמ"ר:

[השתלמויות](#):

במהלך שנת הלימודים תשפ"א תתקיימנה במרכזי הפסגה השתלמויות פנים אל פנים בפסגות/סינכרוניות (על פי המצב) למורי היסטוריה בכל המחוזות.

המורים להיסטוריה בחינוך הערבי והבדואי מוזמנים להשתתף בהשתלמויות שמקיים הפיקוח על הוראת היסטוריה בחינוך הממלכתי להלן המידע:

"בכפוף לאישור תקציבי, נקיים בתשפ"א השתלמויות מפמ"ר ב 19-מרכזי פסגה ברחבי הארץ. השתלמויות אלה כוללות 6 מפגשים במרכז הפסגה ויום מרוכז בחנוכה, פסח או ביוני (לבחירת המורה מתוך מבחר ימים מרוכזים). הימים הללו יתקיימו באופן מקוון או פנים מול פנים. השתלמויות תשפ"א יתקיימו באופן היברידי, תוך דגש על רכישת כלים ללמידה מיטבית במצבי חירום.

ההשתלמות מקנה גמול ומוכרת ליעוז לתמורה יו' אופק חדש.

מועדי המפגשים יעודכנו במהלך הקיץ באתר המפמ"ר.

להתרשמות והרשמה לחצו על הלינק: <https://bit.ly/2ZQHMYY>

- השתלמויות מקוונות תשפ"א להתרשמות והרשמה לחצו על הלינק <https://bit.ly/2ZQHMY0>.
- לרשות המורים מגוון השתלמויות מקוונות למורי בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והחטיבות העליונות במודל איחוד מול ייחוד:
- מיקרוקורסיב למורי היסודי בהנחיית לאה ויינברגר.
 - Mooc בהנחיית אילנית אזרואל כהן.
 - הוראת היסטוריה למורי חינוך מיוחד, חן מלכה.
 - חשיבה היסטורית, חשיבה מסדר גבוה, יובל קוברסקי.
 - לקראת בגרות עתירת מדיה – למורים המעוניינים להצטרף להיבחות עתירת המדיה ולמורי הממשיכים בתוכנית, עמוס רבן.
 - שילוב סרטונים בהוראת היסטוריה, יעל בוגין.

ז. מערך ההדרכה תשפ"א:

רשימת המדריכים ופרטי ההתקשרות תעודכן בקרוב באתר המפמ"ר. יודגש כי המדריך הוא השותף המקצועי של צוות בית הספר בבניית תכנית הלימודים הבית ספרית רכיב ה – 30% -בחירת הציר המארגן; בחינת נושאי העומק; בחירת אופן ההוראה - הערכה חלופית והמחוונים. המדריך הוא המלווה את הצוות בבדיקת תוצרי ההערכה החלופית ומחוון דעתו על מידת התאמתם לרמה המקצועית הנדרשת.

ח. קבוצת פייסבוק מקצועית למורי היסטוריה:

לרשות המורים להיסטוריה עומדות קבוצת פייסבוק סגורה: ההצטרפות לקבוצה מותנית בהזדהות מלאה - שם מלא ובית הספר. הקבוצה מהווה במה פעילה לדיונים מקצועיים, שיתוף חומרי למידה, העברת מידע ועדכון שוטף, תקשורת בין המורים לבין עצמם ובינם לביני. ציבור המורים מוזמן להצטרף באמצעות הפייסבוק: בפנייה לגברת מטר רים המדריכה הארצית: [קישור לקבוצה](#)

ט. חומרי לימוד המותרים בשימוש:

ספרי הלימוד עימם אנו עובדים חייבים לעבור אישור מטעם משרד החינוך. בשוק מצויים ספרי לימוד שלא עברו הליך אישור, אני רואה בחומרה רבה את השימוש בספרים ובחבורות לא מאושרים, ומכאן חובה עליי להזכירם שאין להשתמש בספרים כאלה. רשימת הספרים המאושרים מצויה [כאן](#)

י. פרקטיקות הוראה איכותיות – לשימוש המורים

מטה משרד החינוך הקים אתר מיוחד להיכרות עם מגוון של למעלה מ 90-פרקטיקות בהוראה שמטרתן לסייע למורים להעשיר את ההוראה באמצעות הקניית מיומנויות למידה לתלמידינו. אנו מבקשים להפנות את תשומת לבכם לפרקטיקות העוסקות בהוראה סביב [שאלות גדולות](#) ההופכות את ההוראה למשמעותית ורלוונטית ללומד. ולא פחות חשוב – [שיקולי דעת בבניית יחידת לימוד](#)

באיחולי בריאות והצלחה,

ד"ר קאסם דראושה,

מפמ"ר היסטוריה בחינוך הערבי והבדואי

העתיקים:

ד"ר מירי שליטל, יו"ר המזכירות הפדגוגית

גב' דליה פניג, ס' יו"ר המזכירות הפדגוגית, ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

דוד גל, מנהל אגף הבחינות

גב' אלירז קראוז, ראש אגף חברה ורוח

מר עבדאללה ח'טיב, מנהל אגף בכיר (חינוך במגזר הערבי) ויועץ למנכ"ל בתחום החינוך בחברה הערבית.